

Hulp voor mensen met mentale aandoeningen

VERSLAG (januari 2026)

Projectperiode: juli 2024-juni 2026. Omdat we in het voorjaar 2026 nieuwe fondsen willen werven, sturen we dit verslag voor het einde van de projectperiode.

Doel:

- Betere levensomstandigheden voor mensen die lijden aan epilepsie of psychische aandoeningen en hun families in Mongo en omstreken.
- Reïntegratie in de maatschappij, voor zover mogelijk.

Projecthouder: Association pour l'Appui Psycho-sociale ; Mission Evangélique Contre le Lèpre.

Fatime, links, was geketend en de sleutel van het hangslot was kwijt. Dat moest in het ziekenhuis worden open gezaagd. Ze wil niet op de foto. Naar buiten gaan vindt ze ook nog eng, maar ze verdient thuis op haar binnenplaats met het doppen van pinda's. Buurvrouwen als Amne komen dagelijks een uurtje helpen en kletsen.

BEREIKT VAN 2022 TOT EIND 2025:

- **31** patiënten die lijden aan psychosen (het merendeel vrouwen) zijn bevrijd van de touwen of ijzeren kettingen waarmee ze al jaren waren vastgebonden. Omdat ze vaak agressief waren, rondrenden en mensen in de buurt bang maakten, hadden hun families deze patiënten permanent aan enkels en polsen vastgebonden. Dankzij de medicatie zijn ze rustig, ze eten en praten weer en kunnen weer meehelpen met werk in huis. De families krijgen weer meer aanloop van burens.
- **18** mensen die lijden aan epilepsie hebben al maanden geen aanvallen gehad. Onder hen zijn zes scholieren en één student die weer terug zijn naar school.
- In totaal worden nu **160** mensen gevolgd. Patiënten in dorpen die verderaf liggen, worden na de eerste kennismaking en twee bezoeken aan het ziekenhuis, per telefoon begeleid.

- Steeds meer mensen in en om Mongo zien de effecten van moderne medicijnen bij patiënten in hun omgeving die lijden aan mentale aandoeningen en epilepsie. Het lijkt erop dat het stigma van zulke ziekten al iets afneemt.

GEREALISEERD IN 2025:

- In 2025 zijn 15 mensen bevrijd van hun ketenen.

Rachida kreeg na de geboorte van haar laatste kind angstaanvallen en hield niet op met praten. Sindsdien was ze 12 jaar lang geketend. Nu slikt ze medicijnen, ze wast zich weer, laat haar haar weer vlechten, gaat weer naar de markt. "Kinderen lachen me niet meer uit. Op de markt word ik niet bedonderd, ik kan weer rekenen. En de burens zijn gewoon aardig." (De baby heeft het destijds niet overleefd.)

- Voorlichtingsbijeenkomsten zijn gehouden in **15** dorpen rondom Mongo. Ze werden georganiseerd in overleg met de dorpschoufden. Mond op mond reclame doet de rest. Families brengen patiënten soms van ver. Er is zelfs een patiënt uit Bokoro, een stad die op vier uur rijden van Mongo ligt.
- **6** kinderen van patiënten zijn ingeschreven op een lagere school. Het zijn kinderen van wie een ouder psychotisch is en de andere ouder verdwenen. Andere familieleden hadden niet het geld, en soms ook niet het vertrouwen (het kind van een "gestoorde" kan waarschijnlijk toch niet leren) om schoolgeld voor de kinderen te betalen. Botol en Abel zorgden voor de inschrijving, het project betaalde de eerste termijn van de inschrijving, het schooluniform en schriften. Ze spraken wel met de families af dat die de kosten vervolgens zelf betalen.
- **1** meisje van veertien was zelf psychotisch, maar gaat sinds 2025 weer naar school.
- Een terrein net buiten het centrum van de stad is omheind en van een waterput voorzien. Vijf patiënten en familieleden van dertien andere patiënten hebben het terrein ingericht als moestuin en zijn in 2025 gestart met de verbouw van groenten. Een deel daarvan verkopen ze. De opbrengst helpt de families om op te krabbelen uit de armoede waarin ze terecht zijn gekomen door jarenlang dure gebedsgenezers te betalen.

- Het team van Botol Adoum (sociaal werker) en Abel Oumar (assistent) is uitgebreid met een part-time erpleegster, die makkelijker toegang heeft tot vrouwen.
- Het systeem van leningen voor kleine economische activiteiten door (familieleden van) patiënten is aangepast. Familieleden kunnen nog wel een bedrag krijgen om te investeren in een handeltje of productie van bijvoorbeeld sesamololie. Ze betalen dat niet meer terug, maar sparen maandelijks een bedrag bij het projectbureau, waaruit het medicijn voor hun patiënt wordt betaald. Drieëndertig families hebben zo'n spaarrekening.
- Net voor het einde van 2025 is het project erkend als de onafhankelijke rechtspersoon *Association pour l'Appui Psycho-sociale*. In 2026 wordt het project onafhankelijk van de Mission Evangélique Contre la Lèpre.
- In de eerste week van 2026 heeft de *Association* een stuk grond worden gekocht voor de bouw van een Centrum voor dagopvang. Het perceel ligt in een rustige maar goed bereikbare wijk net iets buiten het centrum van de stad.

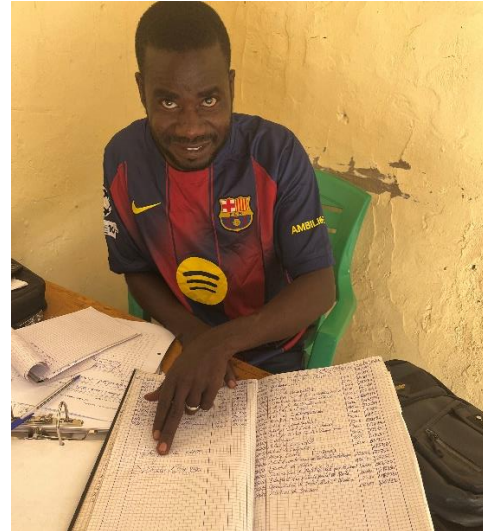

Grond voor nieuw centrum voor dagopvang.

TEGENSLAG in 2025

Een jonge vrouw die al twee jaar medicijnen slikte, tot rust was gekomen en uit haar boeien bevrijd was, werd verkracht en raakte zwanger. De familie dwong de dader om te verschijnen voor het Islamitisch Comité voor lokale rechtspraak. De vrouw, die ook aanwezig moest zijn en de spanning niet verdroeg, kreeg ter plekke een angstaanval, waarop het Comité geschrokken zijn handen van de zaak aftrok. De vader van de jonge vrouw zond zijn dochter uit schaamte weg uit de stad, naar een dorp waar familieleden de “behandeling” met nepmedicijnen en gebedsgenezers voortzette. Moeder en het inmiddels geboren kind maken het niet goed.

Zo precair is het lot van patiënten. Botol en Abel praten met de vader en proberen de vrouw terug te krijgen. Het laat zien hoezeer voortdurende gesprekken met patiënten en hun familie nodig blijven.

a) Botol (visueel gehandicapt) en Abel bij een patiënt. b) Abel met de boekhouding.

FINANCIEEL VERSLAG

DaT ontving in 2024	van fondsen	6.550 €
	van particulieren	3.450 €
DaT ontving in 2025	van fondsen	12.111 €
	van particulieren	12.987 €

DaT maakte over naar Mission Contre la Lèpre:
in 2024: 10.000 €
in 2025: 25.098 €

Uitgaven in Tsjaad	Juli '24- juni '25 (Fcfa)	juli '25- dec '25 (Fcfa)
Cursus verpleger	330.000	
Radioboodschappen	20.000	
Hulp (medicijnen, voeding) voor armsten	1.188.550	490.000
Micro-kredieten	235.000	
Salaris sociaal werker	1.430.000	715.000
Salaris assistent	1.170.000	585.000
Premie verpleger	260.000	240.000
Benzine	229.500	87.000
Vervoer patiënten	77.500	80.000
Huur (+ verf) kantoor	202.500	90.000
Telefoon abonn	135.000	67.500
Aankoop 1 telefoon	75.000	
Training, suivi	69.125	
Evaluatie (eis overheid)	200.000	
Inrichting moestuin	2.925.000	
Aankoop grond		4.500.000
Kantoorkosten	171.025	
TOTAAL	8.718.200 Fcfa = 13.291 €	6.854.500 Fcfa = 10.450 €

Van januari tot juni 2026 heeft het project 7.450.000 Fcfa = 11.355 € te besteden, voor salarissen, medicijnen en de omheining en bouw van enkele kamers voor het nieuwe Centrum.